
Projecte Educatiu de Centre

Escola Rosa Campà

de Montferrer

Maig 2019

INTRODUCCIÓ	3
L'ESCOLA I L'ENTORN	4
DEFINICIÓ INSTITUCIONAL	6
OBJECTIUS	10
UN CLIMA DE BENESTAR I RESPECTE	12
TEIXINT UN ENTRAMAT DE RELACIONS	14
APRENEM PER SER CIUTADANS DEL MÓN	16
LA MIRADA PEDAGÒGICA	19
LA LÍNIA METODOLÒGICA	26
AVALUAR PER APRENDRE	31
L'ORGANITZACIÓ I LA GESTIÓ	33
APROVACIÓ I DIFUSIÓ DEL PEC	37

«L'objectiu final és que tot infant, independentment del seu context i condicions, pugui gaudir d'experiències d'aprenentatge empoderadores i rellevants que li permetin desenvolupar el seu projecte de vida amb dignitat, sentit i benestar.»

Escola nova21

INTRODUCCIÓ

És un gran plaer i sentim emoció d'haver pogut elaborar el nostre propi Projecte Educatiu.

Un Projecte que per primera vegada recull la proposta educativa de la nostra escola i la nostra identitat, els nostres valors i el nostre caràcter pedagògic.

Entenem el PEC com un document que engloba tots els àmbits de l'escola a nivell general i que ens ha de servir per dirigir el procés d'intervenció educativa essent el nostre referent per a l'elaboració de qualsevol altre projecte o activitat.

En ell queden reflectits els nostres trets i valors, la nostra raó de ser i la de seguir sent, els eixos pedagògics i metodològics, i els nostres objectius principals: aprendre més i millor, ser i actuar de manera autònoma i amb iniciativa, habitar el món de manera conscient i cívica, i pensar i actuar de manera crítica. Amb l'assoliment d'aquests objectius pretenem que els infants puguin desenvolupar el seu projecte de vida amb autonomia, dignitat i sentit.

L'existència d'uns objectius clars, juntament amb una implicació i un compromís per assolir-los són requisits fonamentals per tractar d'aconseguir una acció coordinada i coherent i un funcionament satisfactori i de qualitat.

Creiem fermament en l'educació pública, a l'abast de tothom, una educació inclusiva, respectuosa amb la infància, equitativa i que promogui la igualtat d'oportunitats per a tots els infants, per contribuir amb el nostre granet de sorra a construir una societat més justa i democràtica, formada per persones autònomes i amb una vida plena.

Actualment, a l'escola s'ha aprovat un nou Projecte de Direcció pels propers quatre anys. Un projecte que juntament amb el document present reflecteix les nostres conviccions pedagògiques, les nostres inseguretats professionals i els nostres somnis.

L'ESCOLA I L'ENTORN

L'Escola Rosa Campà és un centre d'educació infantil i primària de titularitat pública del Departament d'Educació que se situa al poble de Montferrer, cap del municipi de Montferrer i Castellbò, a l'Alt Urgell.

Actualment a l'escola hi acudeixen 84 infants de P3 a 6è, la majoria d'ells viuen al poble de Montferrer però també venen els de tota la vall de Castellbò i de la resta de pobles del municipi ja que és la única escola que s'hi manté oberta.

També acudeixen a l'escola tot i que de forma minoritària infants que provenen d'altres pobles de la comarca on no hi ha escola, com per exemple els nens i nenes d'Arfa, poble que se situa a 5 minuts de Montferrer i d'on van venir la majoria d'infants quan es va tancar l'escola, tan per proximitat geogràfica com per la vinculació que tradicionalment havien mantingut les dos escoles.

El centre, per diferents motius, ha estat en creixement des dels darrers vint anys, passant de ser una escola unitària a comptar amb més d'una vuitantena d'alumnes en l'actualitat. Només ens els darrers 10 anys s'ha duplicat el nombre d'infants, actualment però la tendència és que s'estabilitzi aquest augment de matrícula.

La vinculació de l'escola amb l'entorn

Fa només uns 15 anys l'escola era una petita escola de poble on de forma natural hi havia una gran proximitat entre mestres, infants, famílies i població en general. L'escola no només era l'únic lloc de trobada a més de l'església de la gent del poble i, per tant, era un espai socialitzador, sinó també un motor de dinamització del poble amb l'organització de les festes tradicionals (castanyada, teatre de Nadal, dijous gras i sant Jordi) en les quals participaven també els veïns del poble, independentment de si tenien o no infants escolaritzats a l'escola.

Aquesta proximitat és la que s'ha intentat preservar malgrat l'important creixement de l'escola, reorganitzant les activitats amb un major nombre de participants però sempre sense perdre de vista la importància del vincle entre l'escola i la comunitat. De fet encara avui hi ha força persones, adults i infants, que senten l'escola com una gran família, fins i tot, algunes persones vinculades a l'escola acostumen a parlar de "família educativa" enlloc de "comunitat educativa".

Per altra banda, els darrers cursos s'han impulsat projectes i activitats per aprendre de l'entorn i a l'entorn. Només coneixent allò que ens envolta, ho podem valorar i cuidar. Algunes d'aquestes activitats són el projecte Adopta un Monument, en què es va adoptar l'església de la Trobada i recuperar l'aplec d'aquesta ermita, o les sortides (naturals, culturals i socials) que realitzen els infants per descobrir i conèixer l'entorn que ens envolta.

La nostra història

El col·legi públic de Montferrer, així és com consta en els documents més antics que tenim a l'escola, abans estava situat a dalt al poble. No és fins als anys 60 que es construeix el nou edifici a la partida dels Agols, de la qual n'adoptarà el nom anys més tard.

Cap a l'any 94 l'escola, unitària fins llavors, comença a experimentar un creixement gradual que arriba fins al 2016 quan des del Departament d'Ensenyament s'apliquen mesures restrictives de matriculació al centre i només els infants de Ballestar, Aravell i Montferrer poden venir a l'escola. Dos anys més tard, al 2018, s'amplia la possibilitat de matrícula pels infants de la resta de nuclis del municipi.

Aquest augment d'alumnat farà que es necessitin noves aules i és per aquest motiu que l'any 2000 s'afegeix un barracó amb dos aules fins que al setembre de 2010 l'escola canvia d'ubicació i s'estrena el nou edifici que està situat al barri dels Casals.

El setembre de 2015 es canvia el nom del centre i l'escola Els Agols passa a anomenar-se en homenatge a l'antiga mestra i directora, Rosa Campà. A banda de la valuosa tasca pedagògica i de l'impuls de les escoles rurals, també va ser ella com a directora i en col·laboració amb la comunitat educativa qui va impulsar la creació de la nova escola.

El setembre de 2016, tal com havia estat planificat a la fase inicial del projecte del nou edifici, es fa l'ampliació de dos aules al costat sud per donar resposta als problemes d'espai que ja tenia el centre.

L'any 2017, arran dels resultats clarament majoritaris de la consulta realitzada per la comunitat educativa de l'escola per deixar de formar part de la ZER Urgellet (86% de vots afirmatius i 90,6% de participació), des de la Direcció es va presentar al Departament d'Educació la sol·licitud per tal de deixar de formar-ne part i al juny del 2018 aquesta sol·licitud va ser autoritzada. Els motius que van motivar la petició són els següents:

- L'escola havia augmentat molt l'alumnat, incrementant cada curs el nombre de nens i nenes i comptant amb 84 infants en aquell moment.
- El fet que l'escola acollís més d'una vuitantena d'alumnes, en comparació amb d'altres escoles de la ZER que n'acollien al voltant de 10 o 20, suposava que aquesta tingués unes necessitats organitzatives i de gestió totalment diferents a altres centres de la ZER.
- A nivell d'escola suposaria un guany d'hores de coordinació entre mestres, la qual cosa permetria millorar a nivell pedagògic i organitzatiu.
- L'equip directiu de l'escola només disposava de 5 hores i esdevenint una escola independent de ZER podria disposar de més hores de dedicació a la tasca directiva, el que permetria millorar en organització i gestió.
- A nivell metodològic l'escola Rosa Campà seguia una línia pròpia diferenciada d'altres escoles de la ZER.
- L'escola ja treballava en col·laboració amb altres centres que no pertanyien a la ZER segons projectes pedagògics i interessos del projecte de l'escola, com per exemple amb el projecte Corrandescola.
- L'Ajuntament de Montferrer i Castellbò ja el gener de 2017 havia aprovat en ple municipal el fet que l'escola deixés de pertànyer a la ZER.

És per aquest motiu que el curs 2018-2019 és el primer curs que l'escola esdevé un centre rural sense pertinença a cap zona d'escolaritat rural i que comença a funcionar amb un equip i projecte propis, la qual cosa comporta una important tasca de reorganització i dinamització del centre a tots els nivells.

DEFINICIÓ INSTITUCIONAL

Autonomia, vida plena i consciència social

Missió: la raó de ser

Entenem l'educació com l'eina que atorga a les persones **el poder per desenvolupar el seu projecte de vida amb autonomia, dignitat i sentit**. L'educació com a eina que empodera les persones per ser lliures en la forma de pensar, d'expressar-se, de relacionar-se i d'actuar, desenvolupant els seus potencials. I en tant que militants de l'ensenyament públic, creiem fermament que l'educació a l'abast de tothom és el que garanteix la igualtat d'oportunitats d'accedir a la llibertat de pensament, de relació i d'actuació i, per tant, la que garanteix una **societat més justa, formada per persones autònomes i amb una vida plena**.

Autonomia, benestar i justícia social són paraules enormes que, de tan grans, poden semblar buides, etèries, massa abstractes, però que a l'hora ens agradaria poder fer servir per a descriure qualsevol persona o societat. I l'objectiu de la nostra escola és orientar els infants durant l'etapa d'infantil i primària cap a una vida viscuda en llibertat i benestar, en una societat més igualitària. Volem enviar al món persones amb capacitat de decisió, amb sentit crític, autònomes, solidàries i capaces d'ensortir-se'n i desenvolupar el seu projecte de vida en una societat complexa, canviant i alhora apassionant.

L'educació atorga sentit de dignitat, ciutadania i capacitat per participar de manera plena en la societat i en la democràcia. Per aconseguir-ho cal una escola inclusiva i innovadora, que begui dels nous descobriments científics sobre com aprenem les persones i amb capacitat d'adaptació per poder donar resposta als complexos reptes globals de la societat actual.

Els infants d'avui

La imatge d'infant sovint resulta difícil de separar de la imatge d'infància viscuda, però com a mestres i per respecte als infants amb els que tenim relació i acompanyem, assumim el compromís de construir i reconstruir aquesta imatge.

A l'escola concebem l'infant com a persona **activa, capaç, portadora de cultura, de curiositat i d'entusiasme, preparada i predisposada per actuar i pensar activament**; un infant complex que necessita pertànyer i vincular-se, fet que el porta a obrir-se al món on viu tot construint el seu propi aprenentatge i a sí mateix en relació amb l'entorn i en **interacció** amb l'altre, les persones, el material, el medi i les idees.

A l'escola vetllem i seguim treballant per educar amb coherència a aquesta visió d'infància, facilitant els processos d'aprenentatge tot respectant els ritmes, els temps i els processos de vida de cada infant. Amb una presència activa i una actitud d'escolta que ens permet connectar amb allò que és l'infant per esdevenir **facilitadors de l'aprenentatge** i defugir de l'adult conductor que sovint anul·la allò que li és propi al nen o nena i que el direcciona ràpidament a satisfer el requeriment o desig de l'adult. També es faciliten els processos d'aprenentatge construint entorns respectuosos amb les necessitats individuals i col·lectives, i fixant unes estratègies organitzatives que ens garanteixin un espai de **seguretat, llibertat i confiança**. Un espai que faciliti el desenvolupament general de l'infant per esdevenir ciutadans **lliures, feliços, participatius i crítics** que contribueixin a crear una societat més justa i respectuosa.

Els ciutadans del demà

A l'escola ens preguntem quines habilitats o competències ha de tenir una persona per poder ser autònoma i gaudir d'una vida plena en una societat tan diversa i canviant com l'actual i concebem, com Philippe Meirieu, que és essencial plantejar-se quins infants volem deixar al món per bastir el nostre Projecte Educatiu.

Per aquest motiu a l'escola hem identificat algunes característiques que pensem que les ciutadanes i ciutadans del demà haurien de tenir per tal d'esdevenir persones lliures, amb una vida plena i que contribuïxin a la millora de la societat. Aquestes seran les que orientaran les pràctiques pedagògiques i els valors de l'escola.

<h3>Sentit crític</h3> <p>Volem persones que decideixin per si mateixes, amb seny i criteri propi, que avaluin els pros i els contres de les decisions que prenen i que no es deixin manipular ni enganyar. Volem persones cultes capaces de discernir davant les situacions que se'ls presentin.</p>	<h3>Solidaritat</h3> <p>En una societat més justa i igualitària necessitem comptar amb persones solidàries, que pensin en els altres, que col·laborin de forma desinteressada en projectes comuns i activitats de voluntariat.</p>	<h3>Creativitat</h3> <p>És consubstancial a la nostra espècie i quan som petits és quan més creatius som, però necessitarà d'altres ingredients que anem aprenent per tal d'esdevenir persones capaces de fer noves connexions entre diferents elements, cercar noves solucions davant un problema, expressar-se de forma diferent...</p>	<h3>Respecte</h3> <p>El respecte com a valor que ha d'impregnar totes les nostres accions. El respecte en les relacions interpersonals (comença pel reconeixement de l'altre, els seus interessos i les seves necessitats); el respecte en el medi i amb tots els elements que ens envolten; el respecte en les idees i en les formes de pensar.</p>
<h3>Cooperació</h3> <p>Pensem que és indispensable saber col·laborar, interactuar, participar, ajudar-se mútuament, aportar i sumar en projectes comuns. Saber valorar i aprofitar les habilitats i capacitats en benefici de totes i tots. Concebem la cooperació no només com un mitjà sinó també com un fi en sí mateixa.</p>	<h3>Curiositat</h3> <p>Persones curioses, capaces de preguntar-se per què? o plantejar-se nous interrogants. Concebre la pregunta i el dubte com a espurna que encén possibles construccions de coneixement. I utilitzar la hipòtesi, la comprovació i l'error com a motor de nous aprenentatges i no com a fracàs.</p>	<h3>Competència</h3> <p>La societat actual requereix persones competents a molts nivells: socioemocionals, analítiques, de resolució de conflictes, digitals... competències complexes que permetin donar resposta a reptes globals i locals, reptes que sovint requereixen una resposta holística. Volem que siguin competents, que no competitiu.</p>	<h3>Constància</h3> <p>Immersos en la cultura de la immediatesa, és molt important no oblidar-nos de la perseverança i la constància per aconseguir allò que ens proposem. Fomentar tocar instruments musicals pot ser una bona oportunitat per contribuir a desenvolupar aquests valors.</p>
<h3>Autonomia</h3> <p>Persones capaces de governar-se per elles mateixes; d'imaginar, emprendre, desenvolupar i avaluar accions, projectes individuals o col·lectius amb creativitat, confiança, responsabilitat i sentit crític.</p> <p>Ha de suposar voluntat reflexiva i actuació ètica en qualsevol context vital. S'ha de decidir voluntàriament, segons els propis valors i després de considerar les opcions disponibles i preveient les possibles conseqüències.</p>	<h3>Inclusió</h3> <p>En un món tan global i divers és fa indispensable que les persones hagin après a valorar la diversitat i a viure-la com una oportunitat i una riquesa, i no pas com un temor.</p> <p>Per fomentar actituds d'inclusió és indispensable haver construït un sistema que englobi a tothom des de l'inici, no que concebi una normalitat estandarditzada i ajudi a integrar el que no "encaixi" amb aquesta. Una actitud de respecte i de valoració de cadascú, sense comparacions.</p>	<h3>Responsabilitat</h3> <p>Persones responsables amb els propis actes, amb les tasques que cadascú assumeix, amb el càrrec setmanal o les feines comunitàries...</p> <p>A l'escola propiciem la responsabilitat per poder gaudir de més llibertat i defugim de l'obediència o de l'actuar per complaure a l'adult.</p>	<h3>Compromís</h3> <p>Per un demà més just també necessitem persones compromeses, que es facin seus els problemes de la societat i que esdevinguin impulsors de solucions i millores per aquests problemes. Necessitem persones que aixequin la mà quan es demanen voluntaris i que s'impliquin en el dia a dia de la comunitat en la qual conviuen.</p>

Visió: la raó de seguir fent

Volem transformar vides a través d'una nova visió de l'educació, d'una educació de qualitat, inclusiva, equitativa, respectuosa amb els processos individuals de cada infant, una educació que ha de tenir continuïtat durant tota la vida. Una educació on les competències aritmètiques i alfabètiques hi siguin presents però també i sobretot competències molt més complexes, competències orientades a aprendre a aprendre, capacitat d'observar, fer-se preguntes i buscar respostes, competències socials i emocionals, analítiques, de resolució de conflictes, de creativitat, de donar resposta a reptes globals i locals.

En un equilibri dinàmic entre el que fem, el que ens agradaria fer i el que seríem capaços de fer, l'escola avança cap a nous models d'ensenyament i aprenentatge en tots els àmbits. Volem seguir innovant recolzant-nos en les nostres fortaleses i conviccions per tal de superar les nostres mancances i debilitats. Per seguir avançant sovint s'han de trencar certes cadenes i sortir de la nostra zona de confort, ja que sovint aquestes ens impedeixen actuar amb coherència. L'aplicació i desenvolupament del currículum, la nostra formació i la visió externa seran aspectes clau.

És per aquest motiu que l'equip professional de mestres ha omplert la maleta per emprendre un viatge pedagògic i seguir avançant cap a paradigmes innovadors, una maleta plena de grans reptes però també de seny.

Trets d'identitat i caràcter propi

El nostre objectiu principal és el d'oferir una educació integral que afavoreixi el procés maduratiu i de desenvolupament perquè els infants esdevinguin persones autònomes, crítiques i compromeses, que puguin participar de forma activa en el seu entorn i en la societat en general.

A l'escola entenem que afavorir el desenvolupament integral dels infants suposa enfocar totes les pràctiques cap a:

- La inclusió i la coeducació.
- L'aprenentatge significatiu i competencial.
- L'actitud curiosa, d'experimentació i investigació.
- L'aprenentatge cooperatiu.
- La regulació del procés d'aprenentatge per part del propi infant, l'avaluació reguladora formativa i formadora.
- L'autonomia i l'esperit crític.
- L'acompanyament emocional respectuós amb la visió d'infant.
- El respecte i la convivència.
- La creativitat i l'expressió a través de les arts, la música i la dansa.
- La participació, el compromís i la solidaritat.
- La responsabilitat i la constància.
- La sostenibilitat.
- La descoberta i coneixement de l'entorn.

OBJECTIUS

«L'objectiu final és que tot infant, independentment del seu context i condicions, pugui gaudir d'experiències d'aprenentatge empoderadores i rellevants que li permetin desenvolupar el seu projecte de vida amb dignitat, sentit i benestar.»

EscolaNova21

➤ APRENDRE MÉS I MILLOR

Ja a la segona meitat del segle XX i principis del XXI sorgeixen diversos estudis (l'aprenentatge per descobriment de J. Bruner, la teoria de les intel·ligències múltiples de H. Gardner, el model d'escoles inclusives de M. Ainscow, la intel·ligència emocional i social de D. Goleman i la neurociència de P. Howard-Jones) que parlen sobre els processos d'aprenentatge posant èmfasi en la complexitat creixent de les societats i l'aparició omnipresent de la tecnologia, fets que impliquen que els processos d'ensenyament-aprenentatge hagin de prendre un abordatge més holístic. Actualment també la neurociència ens dona respostes i orientacions sobre el procés d'aprenentatge.

Totes aquestes investigacions coincideixen en definir l'aprenentatge des de la perspectiva de l'alumne i exigeixen posar l'èmfasi no tant en com ensenyar, sinó en com assegurar l'aprenentatge per tal que els infants tinguin un paper principal en el seu procés i provocar un canvi en la mirada d'aquest. Per tant, la pregunta clau que ens plantejem a l'escola no és tan què hem de fer per ensenyar millor sinó **què hem de fer per afavorir que tots els nens i nenes aprenguin més i millor.**

➤ SER I ACTUAR DE MANERA AUTÒNOMA I AMB INICIATIVA

Quan un infant desenvolupa la seva iniciativa és perquè té confiança en sí mateix i en les seves pròpies idees. Com a escola entenem que tenim el deure de desenvolupar aquesta actitud per tal que els infants siguin autònoms i responsables, no necessitin que els altres condicionin les seves actuacions, tinguin capacitat d'autocontrol i de regulació de la pròpia acció, dels propis desitjos i siguin capaços de vèncer la comoditat i la mandra per tal de seguir el seu projecte de vida. Entenem la iniciativa com una actitud, una actitud que ens condueix a assolir els nostres objectius personals i que ens aporta benestar.

L'autoconeixement, la construcció i l'acceptació de la pròpia identitat, l'autoestima, la seguretat afectiva i l'acompanyament emocional respectuós, l'autoexigència i el desenvolupament d'estratègies d'aprenentatge, del pensament crític i d'hàbits responsables són essencials per poder actuar amb seguretat i aprendre a ser i actuar de manera autònoma. I si a més ho complementem amb experimentar, explorar, formular-se preguntes i verificar hipòtesis, planificar i desenvolupar projectes, observar i explorar l'entorn natural, social i cultural, amb una actitud de curiositat i respecte per poder actuar i participar activament en la nostra realitat, haurem assolit l'objectiu proposat.

➤ HABITAR EL MÓN DE MANERA CONSCIENT I CÍVICA

Vivim en una societat heterogènia i complexa on són necessàries unes pautes o normes bàsiques per poder conviure plegats i amb benestar, actuant amb consideració i respecte cap a les persones i les coses, això és l'essència del

civisme. Entenem 3 raons bàsiques per plantejar-nos aquest objectiu: el civisme és l'eina per excel·lència de convivència, el fet de compartir unes mateixes pautes de comportament escurça les diferències i fa que ens sentim membres d'una mateixa comunitat, i perquè propicia benestar i qualitat de vida, augmentant la confiança i l'autoestima de la comunitat.

Sentir-se part d'un territori, estimar-lo, identificar-s'hi, és un dels reptes educatius en la societat globalitzada del segle XXI. L'arrelament al poble o territori on vivim és una condició d'integració i de convivència. La tendència a l'individualisme, els brots de xenofòbia i intolerància, o l'absència de referents ètics clars, estan fent que la vida en comunitat no evolucioni sempre en la direcció que voldríem i és per aquest motiu que ens plantegem aquest objectiu, el qual intentarem desenvolupar des de 3 punts de vista complementaris: la descoberta i coneixement de l'entorn, l'establiment de vincles amb la comunitat, i l'impuls del compromís dels infants amb la comunitat implicant-los, com a ciutadans actius, en la seva millora.

➤ PENSAR I ACTUAR DE MANERA CRÍTICA

Tota societat sana vol que els seus ciutadans siguin persones que es preocupin pel benestar dels altres, es responsabilitzin de les seves accions i manifestin la seva opinió o pensament de forma assertiva. La capacitat de pensar per un mateix i decidir d'acord a criteris racionals són aspectes decisius que tota persona ha de desenvolupar per poder desenvolupar el seu propi projecte de vida; per altra banda, el sentit crític també és necessari per poder participar activament en la vida social, cultural i política.

Organitzar i exposar les pròpies vivències, prendre consciència dels propis aprenentatges, decidir amb seny i criteri propi, avaluar les diferents opcions... és el que ens permet avançar en la construcció del coneixement i el desenvolupament d'una societat més justa i democràtica.

En resum, l'objectiu de l'escola és desenvolupar competències per a la vida, perquè els infants siguin persones autònomes i amb una vida plena. **Perquè l'educació és sempre un mitjà, la vida plena, amb nosaltres mateixos i amb els altres, és l'objectiu.**

UN CLIMA DE BENESTAR I RESPECTE

«Som el cos i el moviment,
som la intel·ligència i el llenguatge,
però per les persones som per damunt de tot,
afectes i relacions,
emocions i contacte.»

Jesús Palacios

Ser inclusiu, una actitud

Els infants, com els adults, ni són iguals, ni aprenen de la mateixa manera ni al mateix ritme, per tant, concebem que l'escola ha de donar resposta a les necessitats de tots i cadascun dels nens i nenes que hi habiten; no es tracta d'incorporar o integrar sinó de construir un **sistema capaç de donar resposta a les necessitats de cadascú**, un sistema que promogui una actitud de respecte per les característiques dels tots els infants i que posi en valor a cada nen i nena per ell mateix, amb acceptació i reconeixement, defugint de les comparacions i evitant els judicis.

Avançar cap a escoles per a tothom, implica que tot l'alumnat pugui participar i aprendre a la mateixa escola i obtingui una resposta ajustada a les seves singulars necessitats. Vivint la diferència com un factor positiu i cercant formes cada cop més adequades de respondre a la diversitat, reduint les barreres que troba cert alumnat per aprendre.

Tenint en compte les Necessitats Específiques de Suport Educatiu (NESE) i les característiques de l'alumnat es planifiquen mesures i suports educatius amb la finalitat de donar a cadascú la intensitat adequada per millorar-ne el nivell competencial. En relació a les mesures i els suports:

- la majoria són universals i s'adrecen a tot l'alumnat.
- els addicionals permeten ajustar la resposta educativa de forma flexible i temporal.
- els intensius són específics per l'alumne amb necessitats educatives especials, sense límit temporal.

Utilitzant models que faciliten la personalització d'entorns i la planificació d'activitats, entre els quals destaca el Disseny Universal per a l'Aprenentatge (Dalmou, Sala i Llinars, 2015). Aquest model facilita el marc de referència per a la creació de contextos d'aprenentatge en els quals es proporcionen:

- múltiples maneres de presentar la informació, representació
- múltiples formes d'acció i expressió
- múltiples maneres de comprometre's, d'implicació

Sempre tenint en compte l'ús de les Tecnologies per l'Aprenentatge i el Coneixement, com a eines que faciliten la personalització dels aprenentatges i dels suports.

El desplegament de l'Atenció a la Diversitat des d'una perspectiva inclusiva queda recollida i desenvolupada al Pla d'Atenció a la Diversitat, elaborat el 2017 i revisat enguany. Per tal de garantir i impulsar una escola inclusiva, l'any 2016 es va crear la plaça amb perfil específic d'Atenció a la Diversitat, que conjuntament amb la mestra d'educació especial, formen la Comissió d'Atenció a la Diversitat i lideren el desplegament del PAD al centre.

«Cal una visió oberta i flexible de l'aprenentatge que duri tota la vida i ocupi tota la vida: una visió que ofereixi l'oportunitat perquè tothom descobreixi el seu potencial per a un futur sostenible i una vida amb dignitat.»

Repensar l'educació. Vers un bé educatiu mundial? UNESCO, 2015

L'acompanyament emocional

Les vivències emocionals són el motor de la nostra vida i de les nostres relacions, per tant, també són el motor de tot procés d'aprenentatge. El benestar emocional és determinant per aprendre. En aquest sentit, l'acompanyament emocional respectuós amb la visió d'infant que tenim a l'escola significa impulsar el creixement emocional dels infants i afavorir el seu desenvolupament integral com a persones.

Tenim previst desenvolupar en els propers cursos el document que reculli la Cultura emocional de l'escola per poder compartir la nostra visió amb tota la comunitat educativa.

Mirada apreciativa

Mirar l'altre amb bons ulls, apreciar com és, què diu, què fa. Posar l'accent en les coses positives, en el que l'infant sap fer bé en lloc de fixar-nos en l'error, o buscar les dificultats o mancances. I transmetre a l'infant aquesta visió que tenim d'ell.

Perspectiva de gènere

A l'escola partim de la base que tota acció educativa ha d'estar fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de tots els infants, independentment del seu sexe, potenciant així la igualtat real d'oportunitats. Parlem de **coeducació**.

Els contes de la biblioteca de l'escola tenen una valuosa funció en aquest sentit, ja que s'ha fet una curosa selecció i renovació d'aquesta per tal que els contes ajudin els nens i les nenes a fer-se una imatge del món mostrant diferents maneres de ser nens o nenes sense estar limitats per estereotips de gènere.

Per altra banda, també s'impulsen actuacions en aquest sentit des de l'acció tutorial.

Cohesió, cooperació i convivència

Conviure vol dir viure junts, interrelacionant-nos i en harmonia. Fomentem la convivència entre tots els membres de la comunitat educativa i el seu entorn. L'escola és un dels primers espais, després de la família, on els nens i les nenes estableixen relacions socials. També és el reflex d'una societat complexa, globalitzada i en canvi constant, on és tan important adquirir coneixements com aprendre valors de convivència per tal d'afrontar i resoldre de forma assertiva possibles situacions de conflicte.

Caldrà, doncs, fomentar relacions positives i d'igualtat entre les nenes i els nens, promovent activitats que fomentin la cohesió de grups, de cicles i d'escola, respectant les diferències, aprenent a escoltar, a expressar sentiments, a

gestionar emocions i actituds, a compartir valors i a trobar noves i millors formes de relació basades en la confiança i el reconeixement mutu. Amb aquest objectiu estem elaborant el nostre Pla de Convivència. Volem disposar d'un marc que faciliti la convivència i el diàleg constructiu. Ens ajudarà sens dubte a millorar resultats, però sobretot a assolir un objectiu important per a tots nosaltres: educar persones crítiques, justes, respectuoses i que cooperen entre elles.

TEIXINT UN ENTRAMAT DE RELACIONS

«Quan la presència de l'altre esdevé un privilegi
ser jo mateix és tan important
com incloure els altres a la meua vida
perquè en ells,
estic jo.»

Vicenç Arnaiz

Allò que configura el món de l'escola, el que importa, són específicament les relacions i la forma com aquestes s'estructuren i es desenvolupen. Tot allò que esdevé significatiu en la nostra vida té a veure amb les relacions, tot es desenvolupa en **contextos d'interacció**.

Els vincles fan de la nostra existència una experiència valuosa. Sabem que aprendre és transformar la informació en coneixement significatiu a través de l'experiència i que l'experiència pot prendre múltiples formes però la neurociència ens aporta que qualsevol d'elles passa a través d'una **relació**, d'un **vincl**.

El procés d'aprenentatge el podem fer quan tenim benestar psicològic, és a dir quan sentim en equilibri el context relacional en el que ens movem. Els adults ens ensenyen com sentir i avaluar les coses que vivim al llarg de la vida perquè estem dissenyats per aprendre més dels altres que de nosaltres mateixos. Aprenem més dels altres que de la nostra pròpia experiència. I d'aquí la importància de les relacions en el nostre projecte educatiu, ja que l'experiència de l'aprendre es dona a través d'un vincl.

Les famílies i l'escola

Entenem la participació de les famílies a l'escola com una peça fonamental de l'escola. I entenem la paraula família en el sentit més ampli i divers; educant en la diversitat de models familiars ja que aquestes poden tenir estructures molt diferents i anant més enllà de la família nuclear incorporant la família extensa (com els padrins i les padrines, els tiets i les tietes o els cosins i les cosines).

Per una banda, els nens i nenes tenen una narrativa vital que passa a casa, al carrer, a l'escola... i com més coherent sigui tot el que viuen en aquests espais, més equilibrat estarà l'infant i més i millor podrà aprendre; per altra banda, recents estudis científics demostren que **la implicació i participació de les famílies milloren els resultats educatius**. I que encara que a l'escola hi participin només les famílies que volen, tots els infants se'n beneficien.

És per aquest motiu que des de l'escola es vol fomentar la implicació i participació d'aquestes més enllà de la seva participació al **Consell Escolar** i a través de l'**Ampa**, amb qui es manté una estreta relació, mitjançant l'acollida de les famílies noves, la carta de compromís educatiu, l'acció tutorial compartida, la informació i comunicació fluïda i freqüent, la participació en el seguiment acadèmic dels infants, en el funcionament del centre, en les comissions mixtes, en projectes compartits i oferint xerrades informatives sobre diferents temes que puguin ser d'interès.

La participació de les famílies i el **clima de confiança i familiar** que es genera és un dels motors més rics que tenim avui a l'escola. És el que ens fa sentir que el projecte que tenim entre mans no és només un projecte educatiu, sinó un projecte de vida i de relacions humanes que ens acompanya en el nostre dia a dia.

L'entorn i l'escola

L'escola forma part de la vida i per tant ha d'estar connectada amb l'entorn que ens envolta.

Des de ja fa alguns cursos que s'han impulsat diversos projecte i activitats per **aprendre de l'entorn i a l'entorn**. Només coneixent allò que ens envolta, ho podrem valorar i cuidar. Algunes d'aquestes activitats són el projecte Adopta un Monument, en què es va adoptar l'església de la Trobada i recuperar l'aplec d'aquesta ermita, o les sortides setmanals (naturals, culturals i socials) que realitzen els infants d'educació infantil i cycle inicial per descobrir i conèixer l'entorn que ens envolta. A més del nou projecte de Partenariat que s'està impulsant per tal de potenciar encara més el coneixement del patrimoni natural, cultural i històric del lloc on vivim sumant sinèrgies amb institucions locals i experts de diferents àmbits.

El poble i l'escola

L'arrelament i la vinculació amb el nostre entorn més proper, el poble de Montferrer, ens ajuda a construir la nostra pròpia identitat.

Històricament l'escola ha estat fortament vinculada al poble en tant que forma part d'aquest i és el **lloc de trobada** diari de moltes famílies, per tant, l'**espai socialitzador** per excel·lència. Fins i tot algunes famílies quan els infants marxen a l'institut, segueixen acudint a l'escola a les hores de sortida per retrobar-se. A més a més, l'organització de les **festes tradicionals** conjuntament amb la comunitat educativa i els veïns del poble, fa que el centre actui en moltes ocasions com a **motor de dinamització** del poble de Montferrer.

APRENEM PER SER CIUTADANS DEL MÓN

“El mestre no pot desitjar en lloc de l’alumne, però pot crear situacions favorables perquè emergeixi el seu desig d’aprendre.”

Phelipre Meirieu

Quan ens preguntem què aprenen els infants a l’escola, cal en primer lloc, remetre’s a la Llei d’Educació de Catalunya i el desplegament curricular d’aquesta, on es parla d’un aprenentatge integral i inclusiu basat en un enfocament globalitzat i competencial dels aprenentatges.

L’Educació Infantil s’estructura en tres àrees (Descoberta d’un mateix i dels altres, Descoberta de l’entorn i Comunicació i Llenguatges), però aquestes en cap cas suposen presentar la realitat parcel·lada sinó que cal crear espais d’aprenentatge globalitzats a fi de contribuir al desenvolupament dels infants, i l’objectiu per aquesta etapa és el desenvolupament fins al punt que sigui possible en cada infant de les 9 capacitats següents:

1. Progressar en el coneixement i el domini del seu cos, en el moviment, i la coordinació, tot adonant-se de les seves possibilitats.
2. Assolir progressivament seguretat afectiva i emocional i anar-se formant una imatge positiva d’ell mateix i dels altres.
3. Adquirir progressivament hàbits bàsics d’autonomia en accions quotidianes, per actuar amb seguretat i eficàcia.
4. Pensar, crear, elaborar explicacions i iniciar-se en les habilitats matemàtiques bàsiques.
5. Progressar en la comunicació i expressió ajustada als diferents contextos i situacions de comunicació habituals per mitjà dels diversos llenguatges.
6. Observar i explorar l’entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals.
7. Mostrar iniciativa per afrontar situacions de la vida quotidiana, identificant-ne els perills i aprendre a actuar en conseqüència.
8. Conviure en la diversitat, avançant en la relació amb els altres i en la resolució pacífica dels conflictes.
9. Comportar-se d’acord amb unes pautes de convivència que el portin cap a la integració social.

A l’Educació Primària els infants han d’anar adquirint progressivament les competències bàsiques. El Currículum recull que al finalitzar l’escolarització obligatòria els infants han d’haver adquirit un grau suficient de les competències bàsiques que els permeti incorporar-se a la societat com a ciutadans actius i que els assegurui els fonaments sobre els quals han de construir el seu procés formatiu al llarg de la vida. Les 8 competències bàsiques són les següents:

C. comunicativa, lingüística i audiovisual. És la capacitat d’expressar-se, interpretar i comunicar conceptes, pensaments, fets i opinions, oralment i per escrit, fent servir diferents suports i formats (escrit, audiovisual, gràfic...) atenent la diversitat de llengües, per interactuar lingüísticament de manera adequada i creativa en diferents contextos socials i culturals.

C. matemàtica. És la capacitat per formular, emprar i interpretar les matemàtiques en diferents contextos. Inclou el raonament matemàtic, la resolució de problemes i la utilització de conceptes, procediments, dades i eines

matemàtiques per descriure, explicar i predir fenòmens. Permet reconèixer el paper de les matemàtiques en el món actual i emetre judicis i prendre decisions ben fonamentades pròpies de ciutadans constructius, compromesos i reflexius.

C. en el coneixement i en la interacció amb el món físic. És la mobilització de sabers que han de permetre a l'alumnat comprendre les relacions que s'estableixen entre les societats i el seu entorn i fer un ús responsable dels recursos naturals, tenir cura del medi ambient, fer un consum racional i responsable i protegir la salut. Inclou també el desenvolupament i l'aplicació del pensament científicotècnic per interpretar la informació, predir i prendre decisions.

C. artística i cultural. És el coneixement, la comprensió i la valoració crítica de diferents manifestacions culturals i artístiques, tradicionals o no, que s'utilitzen com a font d'enriquiment i gaudi. També inclou la capacitat de crear produccions artístiques pròpies o expressar experiències i emocions a través de diferents mitjans artístics.

C. digital. És l'adquisició d'habilitats imprescindibles per interactuar amb normalitat en la societat digital en què es viu. Inclou destreses referides a instruments i aplicacions digitals; al tractament de la informació i organització dels entorns digitals de treball i d'aprenentatge; a la comunicació interpersonal i a la col·laboració en entorns digitals; i als hàbits, civisme i identitat digital.

C. social i ciutadana. És la capacitat per comprendre la realitat social en què es viu, afrontar la convivència i els conflictes emprant el judici ètic que es basa en els valors i pràctiques democràtiques i exercir la ciutadania, actuant amb criteri propi i sentit crític, contribuint a la construcció de la pau i la democràcia i mantenint una actitud constructiva, solidària i responsable davant el compliment dels drets i obligacions cívics.

C. d'aprendre a aprendre. És la capacitat d'emprendre, organitzar i conduir un aprenentatge individualment o en grup, en funció dels objectius i necessitats, així com dominar els diferents mètodes i estratègies d'aprenentatges.

C. d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria. És l'adquisició de la consciència i l'aplicació d'un conjunt de valors i actituds personals interrelacionades, com la responsabilitat, la perseverança, el coneixement de si mateix i l'autoestima, la creativitat, l'autocrítica, el control emocional, la capacitat d'elegir, d'imaginar projectes i de convertir les idees en les accions, d'aprendre de les errades, d'assumir riscos i de treballar en equip.

I aquestes 8 competències es desenvolupen a través de les àrees dels diferents àmbits que al seu torn estan subdividides en dimensions i que queden recollides en el quadre següent:

ÀMBITS	ÀREES	DIMENSIONS
LINGÜÍSTIC	Llengua catalana, castellana i literatura	<ul style="list-style-type: none"> . Comunicació oral . Comprensió lectora . Expressió escrita
	Llengua anglesa	<ul style="list-style-type: none"> . Literària . Plurilingüe i intercultural
MATEMÀTIC	Matemàtiques	<ul style="list-style-type: none"> . Resolució de problemes . Raonament i prova . Connexions . Comunicació i representació
CONEIXEMENT DEL MEDI	Coneixement del medi natural i coneixement del medi social i cultural	<ul style="list-style-type: none"> . Món actual . Salut i equilibri personal . Tecnologia i vida quotidiana . Ciutadania
ARTÍSTIC	Educació artística: visual i plàstica,	<ul style="list-style-type: none"> . Percepció, comprensió i valoració

	música i dansa	<ul style="list-style-type: none"> . Interpretació i producció . Imaginació i creativitat
EDUCACIÓ FÍSICA	Educació física	<ul style="list-style-type: none"> . Activitat física . Hàbits saludables . Expressió i comunicació corporal . Joc motor i temps de lleure
EDUCACIÓ EN VALORS	Educació en valors socials i cívics	<ul style="list-style-type: none"> . Personal . Interpersonal . Social

LA MIRADA PEDAGÒGICA

Per tal de caminar cap al propòsit i objectius a assolir cal desenvolupar unes habilitats més pròximes a com ha de ser l'aprenentatge a la nostra era i trencar amb el model tradicional que responia a una lògica de matriu industrial. És per aquest motiu que cal canviar l'enfocament i poder parlar de competències sense seguir pensant en matèries, parlar de currículum competencial sense tenir al cap els continguts dels llibres de text i, sobretot, creure en el rol de les mestres com a acompanyants dels processos d'aprenentatge sense tèmper la desaparició de la tradicional taula del professor.

A continuació definim els **eixos pedagògics** que volem que guiïn la pràctica pedagògica a l'escola. Aquests eixos són els que donen coherència al projecte i que el defineixen i concreten. Són aquells pilars, que a través de les característiques pròpies del centre i de l'experiència adquirida en els darrers anys, vertebrin les actuacions del centre des d'un punt de vista pedagògic.

El món de la sensorialitat

La sensorialitat, allò que toquem i sentim a través de la pell i dels sentits, és la font de coneixement i el camí de l'experiència que ens porta a anar descobrint el món. La neuroeducació ens aporta evidències científiques de la importància d'aprendre amb els sentits a l'educació infantil perquè, com aportava l'empirista John Locke, "no hi ha res a la ment que no hagi passat abans pels sentits".

El joc

El joc crea un context de relació on l'infant estableix vincles amb ell mateix i amb els altres. El llenguatge és el mediador entre pensament, acció i aprenentatge. Quan un infant juga amb la sorra i explica que fa un forat al sorral per buscar qui viu a sota terra, s'està formulant preguntes i buscant respostes; pot compartir la seva troballa amb un grup d'infants i el joc esdevé conversa i aprenentatge compartit.

Jugant també es potencia el desenvolupament motriu i sensorial. Mitjançant el joc, els infants descobreixen les potencialitats que té el seu cos i les exerciten: es mouen, experimenten sensacions, toquen, s'enfilen, salten, corren... Jugant els infants desenvolupen el pensament abstracte, es familiaritzen, per exemple, amb l'equivalència tot pesant amb la balança de la botigueta o amb la correspondència en pagar una moneda per cada objecte; jugant amb les cartes reconeixen nombres i els ordenen, combinant peces del tangram arriben a crear figures complexes a partir d'altres de simples, etc.

A través del joc simbòlic es recreen i es van interioritzant la complexitat de les relacions humanes (l'amistat, els conflictes, la mediació, l'ajuda...). En el joc simbòlic els objectes, les accions i les situacions representen, adquireixen diferents significats que permeten als infants desenvolupar-se a nivell afectiu, motriu, cognitiu, social i comunicatiu.

Relació amb l'entorn natural i social

Quan sortim a fora no ens aproximem al món sinó que el descobrim i l'aprenem a conèixer vivint-hi. L'escola forma part de la vida i per tant ha d'estar connectada amb l'entorn que ens envolta.

Des de ja fa alguns cursos que s'han impulsat diversos projectes i activitats per aprendre de l'entorn i a l'entorn. Només coneixent allò que ens envolta, ho podrem valorar i cuidar.

Aprenentatges competencials, aprenentatges per la vida

En un món on els coneixements canvien amb freqüència, s'actualitzen constantment, augmenten a un ritme exponencial, s'universalitzen i s'hi pot tenir accés de manera immediata, no tindria cap sentit que els processos d'aprenentatge es basessin en els tradicionals continguts. És per aquest motiu, justament per afavorir que els infants siguin competents en un món complex i en canvi constant que cal filar molt prim al prioritzar quins són els coneixements bàsics (aquells que són útils per obtenir la comprensió bàsica de cada àmbit de coneixement, aprendre a aprendre, i comprendre i actuar en el món actual) i centrar-se principalment en l'autonomia de l'aprenentatge, és a dir, centrar els processos d'aprenentatge per afavorir que tots les nenes i els nens esdevinguin aprenents competents.

Un aprenent competent es capaç d'identificar les noves situacions i exigències d'aprenentatge, d'aprofitar els seus coneixements i experiències prèvies per abordar-les, de treure profit del coneixement de les seves fortaleses i debilitats i, d'identificar possibles fonts d'ajuda, de trobar la manera de recórrer a elles i d'aprofitar-les. En definitiva, un aprenent competent és algú que s'identifica a sí mateix com una persona amb capacitat i disposició per aprendre en diferents contextos i situacions, és algú que s'ha pogut construir una identitat d'aprenent que l'habilita per aprendre en una varietat de contextos i situacions.

Promoure en els nens i nenes la construcció d'una identitat d'aprenent que els habiliti per esdevenir i actuar com aprenents competents és un dels reptes i un dels majors desafiaments que té l'escola avui.

Enfocament globalitzat

El desenvolupament de les Competències Bàsiques, sobre les quals se centra el Currículum de primària, demanen l'esforç d'integrar aprenentatges de diferents àmbits de coneixement perquè els problemes complexos que pretenen resoldre necessiten de la contribució interdisciplinària dels diferents coneixements per comprendre, de les habilitats per actuar i de les actituds per comprometre's. Per tant, conscients de la necessitat de desenvolupar infants competents, es fa imprescindible treballar des d'un enfocament globalitzador.

Cooperar per aprendre, aprendre a cooperar

Concebem el treball cooperatiu no només com un mitjà sinó també com un element més d'aprenentatge, com un habilitat més, ja que darrere de la cooperació hi ha la capacitat de treball en equip i valors fonamentals com són la solidaritat i el respecte per les diferències. A través de la cooperació, els alumnes desenvolupen una sèrie d'habilitats socials o destreses cooperatives tals com l'escolta activa, la responsabilitat, la disposició per motivar i animar els

companys, la capacitat de dialogar, etc. D'aquesta manera, els alumnes adquireixen les competències necessàries per afrontar les tasques pròpies d'un món complex i dinàmic, afavorint així el seu desenvolupament integral.

La gestió emocional

La gestió emocional entesa com una competència global que abarcaria molts d'altres aspectes, com la capacitat de comunicar-se, identificar els sentiments i poder-los expressar, l'assertivitat, l'empatia, la motivació, la perseverància, la tolerància...

Defugim d'educar en la gestió emocional des de la teoria o l'abstracte, sinó que ho fem des de les vivències i experiències quotidianes que sorgeixen cada dia a l'escola i que afecten els infants en un lloc i un moment concret i real.

Desenvolupar una bona gestió emocional és clau per obtenir major rendiment acadèmic, el benestar emocional serà determinant per afrontar nous aprenentatges, alhora que imprescindible per gaudir d'una vida plena i és per aquest motiu que caldrà elaborar i desenvolupar el Projecte d'Acció Tutorial, per recollir i emmarcar les intervencions que realitzem a les tutories en aquest àmbit.

Eduquem en la responsabilitat i no en la obediència. Si baséssim l'educació en l'obediència això dificultaria una vida adulta responsable, per tant cal buscar la responsabilitat des d'un primer moment fent que els infants comencin a prendre decisions. El comportament general d'un infant obediència és la submissió, la dependència, la falta de llibertat per prendre decisions, la falta de creativitat i proactivitat. El nostre objectiu educatiu ha de ser ensenyar-los a escollir bé i no a obeir. Per això cal deixar que prenguin decisions i visquin les conseqüències dels seus actes, parlar de les conseqüències que poden tenir els seus actes si no compleixen els límits i permetre que resolguin els seus conflictes acompanyant-los alhora de prendre decisions.

Comunicació i llenguatges

Per expressar-nos i comunicar els humans tenim diversos llenguatges el lingüístic, el matemàtic, el de les arts o el científic, entre d'altres. Els diferents llenguatges han de facilitar als infants els mitjans per desenvolupar les seves possibilitats d'expressió.

L'utilització de diferents llenguatges per part de l'alumnat són essencials com a instruments per interpretar i comprendre la realitat, per comunicar-se, i per organitzar i autoregular el pensament, les emocions i la conducta. Aquests llenguatges ens permeten expressar pensaments, emocions, vivències i opinions; emetre judicis crítics i ètics; generar idees i estructurar el coneixement.

Al final de l'educació primària l'alumnat ha d'haver desenvolupat les competències comunicatives comunicació que li permetin expressar la seva comprensió de la realitat i que facin possible que, tant personalment com socialment, sigui capaç d'actuar i reeixir en el seu entorn i construir els fonaments de la ciutadania i del coneixement, i així poder afrontar els reptes de la societat.

Aprenentatge multinivell

Aquest aprenentatge dona resposta als diferents nivells del grup, ja siguin de coneixement, d'habilitats com de competències, amb la finalitat de que tot l'alumnat pugui aprendre. Aquesta perspectiva porta a la personalització, considerar els diferents estils d'aprenentatge de l'alumnat i realitzar tasques a nivells diferents de raonament per contemplar la inclusió de tots ells.

Participació i democràcia

Les assemblees de classe, el paper de les delegades i els delegats, i el Consell d'Infants són alguns dels **mecanismes de participació més potents que posem a disposició dels nens i nenes per tal de fer-los partícips d'algunes de les decisions que es prenen a l'escola**. Pensem que si volem que els infants siguin els protagonistes principals del seu aprenentatge, també ho han de ser en part de les decisions organitzatives que es prenen al centre i la seva veu ha de ser escoltada i considerada.

LA LÍNIA METODOLÒGICA

Per definir la línia metodològica de l'escola, ens basem en les darreres aportacions de la **neurociència**, que ens permeten saber com aprenen les persones, concretades en el document **7 Principis de l'aprenentatge** publicat per l'OCDE:

1. Els infants, com a persones que aprenen, són el centre de l'aprenentatge.
2. L'aprenentatge és de naturalesa social, sobretot cooperatiu.
3. Les emocions i les motivacions són part integral de l'aprenentatge.
4. L'aprenentatge ha de tenir en compte les diferències individuals de cadascun dels infants.
5. L'esforç i l'afany de superació són claus per a l'aprenentatge, però evitant la cobrecàrrega, la por i la monotonia.
6. L'avaluació continuada afavoreix l'aprenentatge i té com a objectiu que els infants es regulin autònomament.
7. Aprenedre és construir connexions horitzontals, a través de pràctiques globals i superant la divisió per àrees de coneixement.

Aquests referents són els que legitimen i donen coherència a l'enfocament pedagògic i la línia metodològica que l'escola sempre ha perseguit en la seva concreció curricular i horària (ambients d'aprenentatge, treball per projectes, tallers, sortides...), alhora que ens permeten propiciar processos d'aprenentatge millor adaptats a cada etapa del desenvolupament, i que es desenvolupen en els apartats següents.

L'acompanyament emocional

El clima de seguretat i de confiança que oferim als infants és el que els permetrà desenvolupar-se de manera harmònica tot assolint els nivells d'autonomia i seguretat que els permetin ser responsables dels seus propis actes. L'estreta relació entre **llibertat** i **límits** (a més responsabilitat, major llibertat), permet un acompanyament centrat en la confiança i el respecte, vetllant per educar en la responsabilitat i no en l'obediència.

Convivim amb els infants amb la voluntat que se sentin **reconeguts, acceptats i estimats** i puguin créixer en equilibri i benestar. Però **estimar-los** és quelcom més que mostrar-los estima, que valorar-los pels seus progressos, que sentir-se commogut pels seus temors; el major valor de saber estimar el mostrem quan sabem estar amb l'infant en les dificultats, quan ens mostra que està enfadat amb el seu entorn i amb ell mateix, quan busca conflictes per cridar la nostra atenció i nosaltres pacients, amb respecte, força i contundència, sabem mantenir-nos al seu costat amb amor, confiança i seguretat, tot mostrant-li que malgrat aquest moment difícil, ell o ella continua essent important per a nosaltres. Aquesta estima és la que ens permet reconèixer-nos com algú important, sentir-nos feliços i a gust.

Aprenentatge vivencial

És l'aprenentatge basat en el descobriment que implica la vivència d'una experiència en la qual l'infant pot sentir o actuar de manera que s'enforteixen els seus processos d'aprenentatge. És a dir, l'aprenentatge que parteix del propi organisme i que implica haver tocat, sentit, explorat, descobert, experimentat i viscut allò que de forma vivencial aprenem.

Aprendre jugant

Que no és el mateix que jugar per aprendre. Jugar implica espontaneïtat i plaer.

El joc és una de les més valuoses fonts d'informació perquè els adults ens puguem fer una idea aproximada del que mou a l'infant i del que aquest necessita, és a dir, ens facilita el coneixement dels nens i les nenes; per altra banda, el joc és la principal via d'autoafirmació i de "desplegament" de l'infant.

És per aquest motiu que l'enfocament lúdic impregna diverses franges horàries del nostre dia a dia. A partir del joc, els infants, descobreixen, comparteixen, imaginem, interactuen, es regulen, accepten, s'emmirallen, s'identifiquen, s'empoderen... aprenen. Per això els ambients d'aprenentatge a educació infantil i cicle inicial, la psicomotricitat, l'educació física, els jocs matemàtics o les estones a l'espai exterior prenen un valor tan significatiu i important a l'escola.

Els ambients d'aprenentatge i les propostes

Els **ambients d'aprenentatge**, relaxats, de lliure circulació, són espais carregats de contingut on l'ètica i l'estètica van de la mà en la creació d'un clima adequat pel creixement harmònic dels infants i per tal que aquests puguin construir els seus propis aprenentatges de forma lliure, activa, constructiva i creativa mitjançant el joc, l'exploració, l'experimentació, la interpretació, l'observació i la construcció. Els ambients pretenen donar resposta a les necessitats internes dels nens i nenes i asseguren la connexió entre el propi jo i l'entorn que l'envolta.

L'aprenentatge cooperatiu

Un altre tret distintiu de l'escola és la implementació de l'aprenentatge cooperatiu a l'Educació Primària, tot i que ja des d'Educació Infantil s'afavoreix la creació d'un bon clima dins el grup per tal que els nens i nenes preguin consciència de grup i que, entre ells, es creïn un corrent afectiu i una predisposició per ajudar-se mútuament. Qualsevol infant que es trobi en aquesta situació afectiva, amb la sensació de seguretat que atorga el sentiment de pertinença a un grup, participarà en la creació d'un clima d'aprenentatge molt pròxim amb els seus iguals. I és que aquesta és la base per a desenvolupar l'aprenentatge cooperatiu.

Posteriorment, a Cicle Inicial, per tal d'introduir els infants en aquesta nova metodologia de treball, es promouran dinàmiques de grup que potenciïn el coneixement mutu, i reptes i jocs cooperatius, especialment a l'àrea d'Educació Física.

A Cicle Mitjà i Cicle Superior se segueix fomentant l'explicitat en els cicles anteriors i s'incorpora el treball cooperatiu entès com aquell que requereix del diàleg i debat entre iguals, l'assumpció de tasques i compromís personal, la resolució i gestió de conflictes que puguin sorgir, la participació i l'ajuda mútua, per assolir un objectiu compartit per tots els membres del grup.

Per tant, concebem la cooperació no només com un mitjà sinó també com un fi en sí mateixa.

Els projectes globalitzats

Els projectes responen a necessitats d'aprenentatge que s'expliciten a l'aula. Evolucionen i es dimensionen en diferents formes: des de projectes de recerca, de caràcter temàtic, a projectes a l'entorn d'una pregunta, un enigma o un problema a resoldre, les tres darreres opcions impulsen el pensament divergent que consisteix a generar tantes idees o opcions com sigui possible en resposta a una pregunta oberta o a un repte.

Els projectes són diversos en la seva concepció, durada i realització, però sempre tenen una característica en comú: la globalització dels aprenentatges.

El nostre treball per projectes té en compte diferents aspectes en la seva realització: com s'inicia, les converses de l'aula, com sorgeixen les preguntes, la formulació d'hipòtesis, la diversificació d'activitats i continguts d'àrees diferents, la investigació i recerca d'informació, treballant sempre una lectura comprensiva i crítica, l'ús de les TIC, la realització d'activitats fora de l'escola, la implicació de les famílies i l'ajut d'experts, el treball individual o en equip, la representació del que s'ha après i altres activitats comunicatives, a l'aula o en altres contextos, i l'avaluació dels resultats i la reflexió sobre el que s'ha après.

A banda dels projectes globalitzats que es desenvolupen a cada aula, a l'escola hi ha 4 projectes globalitzats que tenen una implicació de cicle o d'escola. Els projectes són els següents:

❖ **Emprendre a la Meva Escola**

El projecte es va iniciar el curs 11-12 arran d'una formació dels mestres d'educació primària de l'escola als Serveis Educatius de la Noguera i de la visita a diferents escoles de Navarra que ja desenvolupaven aquesta iniciativa.

El projecte pretén fomentar la cultura emprenedora alhora que desenvolupar la creativitat i iniciativa dels infants, així com la presa de decisions, responsabilitat, participació, cooperació i autonomia.

❖ **L'Escola Adopta un Monument**

El projecte es va iniciar el curs 11-12 amb l'objectiu de dinamitzar i promoure el coneixement del patrimoni històric i arqueològic del nostre entorn, normalment poc conegut però amb un pes social molt significatiu, i potenciar el coneixement de l'entorn local, estimulant la gestió i conservació del patrimoni del municipi tot prenent consciència del seu valor, s'inicia amb la col·laboració de la UB, el Cda de la Noguera, el Bisbat d'Urgell i el CCAU aquest projecte.

Es va escollir un monument proper a l'escola, l'església de la Mare de Déu de la Trobada, monument emblemàtic del municipi i que ajuda a entendre la història i els costums del nostre poble, Montferrer.

❖ **Escoles Verdes**

El curs 13-14 es va iniciar a l'escola el projecte "L'escola sostenible" i al 15-16 es va entrar a formar part de la Xarxa d'Escoles Verdes de Catalunya pel conjunt d'actuacions que es desenvolupen al centre respecte a temes de sostenibilitat i mediambient, no tant com activitats puntuals, sinó com a eixos d'actuació permanents dins la quotidianitat de la vida de l'escola. Alguns exemples poden ser: la recollida selectiva, l'elaboració de compostatge pel propi hort o la figura del gestor energètic a cada aula.

❖ **L'hort escolar**

El projecte de l'hort escolar ecològic es va iniciar el curs 10-11 a partir d'una formació d'escola sobre el mètode Gaspar Caballero i la creació d'un grup motor format per mestres i famílies. És un projecte interdisciplinari, anual i en el qual participen els infants des de 3 fins a 12 anys, tan en horari escolar com extraescolar, incloent-hi el temps de vacances.

❖ Partenariat

El projecte de Partenariat, inspirat en les escoles Magnet, pretén impulsar el coneixement del nostre patrimoni natural, cultural i històric, sensibilitzant professorat, infants i famílies, per poder-lo valorar, i col·laborar amb la seva conservació i difusió del coneixement adquirit, a través de la col·laboració amb experts en cadascun d'aquests àmbits i establint un conveni de col·laboració amb el Parc Natural de l'Alt Pirineu i l'Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell.

Actualment s'està treballant en la planificació d'aquest projecte per poder-lo desenvolupar a partir del curs vinent.

L'espai exterior

A l'escola concebem l'espai exterior com un espai més d'aprenentatge i desenvolupament. És evident que el pati és l'espai de llibertat dels infants, un espai on, sense la permanent direcció dels adults, els infants aprenen de manera autònoma a organitzar-se, prendre decisions, posar en marxa la seva creativitat, superar conflictes... I és en aquest marc de llibertat i autonomia del joc dels infants on la nostra presència encoratjadora, amatent, disposada a participar del joc, en la mesura que els infants ens ho demanin, es fa espurna de nous aprenentatges i afavoridora de la capacitat innata de jugar dels infants.

Durant tota l'escolarització, els infants passen més de 700 hores a l'espai exterior i és per aquest motiu que cada curs impulsem accions de millora a través del projecte Pati per tal que l'espai exterior sigui tan ric en experiències d'aprenentatge com l'interior de l'escola, perquè esdevingui un lloc que permeti estimular aspectes com la creativitat, l'observació, la relació, la capacitat de resoldre conflictes, la convivència... Un lloc que permeti el joc lliure i autònom, on seguir descobrint i aprenent.

Les sortides

Les sortides setmanals que es fan durant l'etapa d'Educació Infantil i Cicle Inicial són per l'entorn més proper. Visitar els mateixos indrets més d'una vegada permet encadenar les accions i jocs d'un dia amb un altre i descobrir cada dia racons, matisos i nous misteris d'aquell espai.

El contacte sensorial que ofereix el bosc i el camp és únic, així com també els canvis que s'hi produeixen entre una estació de l'any i una altra o també a vegades entre un dia i el següent. Quan anem d'excursió amb els infants, sembla que el temps es dilata i els crits inicials d'emoció es van convertint en silencis o en converses més relaxades.

Poder estar sense pressa en llocs on la natura sembla no tenir fre, on es percep la seva gran força, acostuma a oferir-nos la possibilitat d'estar en consonància amb la vida d'una manera més intuïtiva, menys racional. Oferir aquesta possibilitat als infants és oferir-los un espai més proper al seu propi fer.

A Cicle Mitjà i Cicle Superior s'està iniciant un projecte de Partenariat amb el Parc Natural de l'Alt Pirineu i el Consell Comarcal de l'Alt Urgell. El motiu que ens porta a voler impulsar aquest projecte és el coneixement i la sensibilització envers la riquesa natural, social i cultural que tenim al nostre territori i el seu descobriment i coneixement in situ, acompanyats per professionals i tècnics experts en un àmbit en concret (historiadors, geòlegs, biòlegs...) a través de sortides de descoberta i anàlisi que ens permetin aprendre amb i de l'entorn alhora que gaudir d'aquest.

L'oralitat, llegir i escriure

Entenem el desenvolupament de la competència lingüística des d'un enfocament comunicatiu, és a dir, partint de situacions comunicatives reals, que donin sentit a la comunicació, centrant-nos per tant en unitat discursives i parant atenció als elements més pragmàtics de la comunicació com són els contextos d'interacció i recepció.

És per aquest motiu que plantejem l'aprenentatge de la llengua oral i escrita (lectura i escriptura) de forma integrada en la vida de l'aula i de l'escola, i també en els aprenentatges de les diverses àrees, ja que cal veure parlar, llegir i escriure, no com una eina-instrument sinó com estratègies generadores de coneixement i d'aprenentatge.

Totes les activitats i habilitats relacionades amb saber llegir, llegir per aprendre i el gust per llegir, han de quedar recollides en el **Pla de Lectura** de l'escola, document que cal actualitzar durant els propers cursos.

L'objectiu doncs d'aquest àmbit és desenvolupar en els infants la capacitat d'utilitzar la llengua (oral, llegida o escrita) com una activitats que els permeti comunicar-se, organitzar-se, aprendre i participar en la societat.

La frase d'Agustí d'Hipona «El món és un llibre i aquells que no viatgen només en llegeixen una pàgina» és una invitació a llegir el món on som i a ser-ne, per tant, uns bons lectors. Hi ha moltes maneres de viatjar: o bé traslladem els nostres cossos d'un lloc a l'altre, o bé quietes fem córrer l'esperit i la imaginació a partir d'un teixit de paraules i d'històries en els fulls d'un llibre. «Llegir es converteix aleshores en arrencar el vol a un espai obert que ens permet, com a les aus, estendre les ales i planejar en cercles pels arguments de les històries que els autors despleguen als seus llibres» Manuel Forcano.

Ja fa una bona colla d'anys que l'escola va apostar per fer un impuls del gust per la lectura, elaborant el Pla de lectura i reconstruint, catalogant, ampliant i implementant la biblioteca com a eix vertebrador de tots els espais del centre. Ara el repte és impulsar també la lectura com a eina intel·lectual per construir coneixement i per empoderar les persones en tots els àmbits.

El món matemàtic

A l'escola creiem que l'aprenentatge matemàtic es produeix quan és rellevant, significatiu, necessari i, per tant, útil, i social. Per aquest motiu considerem que qualsevol moment de la vida a l'aula és generador d'activitat matemàtica: un repte, una lectura, l'organització d'una festa, la planificació d'una sortida, la paradeta de l'hort...

Intentem treballar les 10 competències matemàtiques a partir de situacions quotidianes i li donem molta importància a la representació i a la conversa com a font de coneixement, ens regim per la dialèctica per desenvolupar la cultura matemàtica.

També fem ús de materials manipulables, visuals i les TIC per afavorir l'experimentació, el raonament i la comprensió. I iniciem la numeració i el càlcul a partir del material de base 10.

Pensem que els algorismes són artificis de càlcul que podem aprendre (és interessant matemàticament i culturalment rellevant), però no hem de córrer per introduir-los quan els infants encara no estan preparats per a entendre'ls. Creiem que és molt més important comprendre el concepte mateix de l'operació abans de saber aplicar l'algorisme, és a dir, saber què significa dividir i per a què serveix.

Pensem que cal començar sempre manipulant i de memòria per potenciar també el càlcul mental, aquestes dos estratègies ajudaran els infants a construir les bastides sobre les quals s'aniran construint tots els coneixements matemàtics.

Les ciències i l'experimentació

Els nens i nenes des de l'inici de la seva vida investiguen, per tant, la nostra proposta és aprofitar aquest esperit investigador innat i potenciar-lo per generar una actitud davant del món basada en en fer-se preguntes, formular-se hipòtesis i intentar buscar respostes. A l'etapa d'educació infantil d'una forma molt més lúdica i experimental, en el marc dels ambients d'aprenentatge.

I a l'educació primària amb el desenvolupament de projectes d'investigació, entenent la investigació com a font de comprensió d'un interrogant sorgit de la realitat propera de l'infant, així com del seu interès i motivació.

L'art i les arts escèniques

L'art és una font de coneixement que ens acosta a la nostra cultura, i és imprescindible per seguir creant cultura. És una eina, una forma de mirar, una obligació de sortir del llibre de text i esprémer el cervell per encaixar, per exemple, els continguts de l'aparell digestiu en una obra d'art o els continguts de geometria en una exposició fotogràfica. L'art és una forma de conèixer i reconèixer el món i un artefacte amb el qual fer palanca allà on posem la mirada, per obligar la vista a fixar-se una mica més allà de l'evident. L'art ens aporta: criteri estètic, emoció, sensibilitat, coneixement i la possibilitat de mirar el món des d'un altre lloc.

Com diu Loris Malaguzzi, *“Dibuixar, pintar, etc. són experiències i exploracions de la vida, del sentit i del significat. Són expressions d'urgències, desitjos, confirmacions, recerques, hipòtesis, actuacions, constructivitat, invencions. Són una lògica d'intercanvis, solidaritat, comunicació amb un mateix, amb les coses, amb els altres i de judici i intel·ligència en relació amb els fets que esdevenen.”*

Les arts escèniques també tenen un paper important a l'escola. El **teatre** a l'educació primària, amb totes les seves variants (joc dramàtic, improvisació, teatre llegit...) i la **dansa** i el **moviment** com a activitats lúdiques que ajuden a aprendre a escoltar, reforcen la memòria, enriqueixen el vocabulari i la capacitat d'expressió verbal i corporal alhora que són desinhibidores i ajuden a trencar prejudicis i estereotips.

La música

❖ La glosa a l'escola

La glosa és un gènere poètic i musical que consisteix a improvisar versos sobre una determinada melodia. La seva pràctica ens permet treballar elements lingüístics i no lingüístics com la comunicació oral planificada i espontània, l'audició atenta i crítica, la producció de textos orals, l'assimilació i ampliació progressiva del llenguatge, entre d'altres. També en l'àmbit literari es treballa la literatura de la tradició oral, l'audició i reproducció de textos, la memorització i recitació de textos, l'estima i gust per escoltar entre d'altres.

Per altra banda, la glosa ens ajuda a perdre la vergonya davant del públic, a millorar la posada en escena, a millorar la memòria a curt termini i la velocitat de pensament, a crear un pensament crític, valorar la diversitat d'opinions, a descobrir la ironia i l'humor...

I a nivell musical ens permet desenvolupar l'escolta amb les cançons improvisades, la discriminació de conceptes estrofa/tornada, solo/tutti i melodia/acompanyament, l'exploració dels recursos de la veu i de diferents tècniques de

cant, la percepció de la importància de la bona dicció, la postura, el cant individual en públic, la participació en cantades, la improvisació textual sobre una melodia, la interpretació de gloses, lectura i interpretació amb acompanyament, entre d'altres.

❖ Cantània

És un activitat participativa organitzada per l'Auditori de Barcelona que consisteix en el treball d'una obra contemporània durant tot l'any, amb tres sessions de formació obligatòria per al professorat, i que culmina amb la interpretació de la cantata per part dels infants conjuntament amb moltes altres escoles al mateix Auditori i que concebem com una gran experiència d'alt nivell musical damunt de l'escenari. S'adreça als infants de cicle mitjà i superior.

❖ L'Escola Folk

L'escola ofereix des de fa molts anys l'oportunitat de fer música en la franja horària del migdia o a les tardes a tots aquells nens i nenes que vulguin aprendre a tocar un instrument. Actualment el projecte es coneix amb el nom d'Escola Folk. Els professors d'instrument es desplacen fins al centre i fan classes de música i d'instrument. Molts d'ells venen diàriament a l'escola des de fa molts anys, per tant, coneixen a tots els infants i el funcionament del centre. El que es treballa durant les classes sovint es vincula amb les classes de música, també tenen molta presència en totes les festes que se celebren a l'escola i festivals, concerts, obres de teatre o altres espectacles que s'organitzen a l'escola. És una gran oportunitat per l'escola comptar amb aquest projecte.

Trajectòries individuals d'aprenentatge

Som conscients que actualment les escoles són un punt més en la immensa xarxa de contextos d'aprenentatge del quals participen els infants, d'aquí la importància de desplaçar el focus d'atenció des dels aprenentatges escolars a les trajectòries individuals d'aprenentatge. Això implica, per una part, prendre en consideració els aprenentatges i les experiències d'aprenentatge que els nens i nenes assoleixen i viuen en altres contextos i indrets que no són l'escola, i per un altra, ajudar-los a reflexionar sobre els aprenentatges assolits i les experiències d'aprenentatge viscudes independentment del context on s'han produït, és a dir, ajudar-los a (re)construir les seves pròpies trajectòries d'aprenentatge.

Personalització de l'aprenentatge

La personalització és un tret distintiu de les trajectòries individuals d'aprenentatge, així com de les experiències d'aprenentatge que infants i joves viuen en la majoria del contextos d'activitat pels que transiten. Cal però no confondre personalització amb individualització.

El fet de ser una escola rural ens atorga el privilegi de poder treballar amb ràtios que ens permeten adaptar el nostre acompanyament a les necessitats d'aprenentatge específiques de cada infant, tenint en compte les seves preferències i interessos, característiques i necessitats. Així doncs, els objectius i continguts, així com el mètode i el ritme pot variar d'un infant a un altre.

Aprentatge competencial en cotextos autèntics

Entenem el treball competencial com aquell que ens permet assegurar que els aprenentatges siguin: **transferibles** (que es puguin utilitzar en contextos diferents), **significatius** i **permanents** (perduren i no s'obliden de seguida), **productius** (permeten realitzar activitats no exclusivament reproductives o repetitives) i **funcionals** (permeten resoldre problemes de la vida quotidiana).

L'aprenentatge autèntic és un enfocament pedagògic que permet als infants explorar, discutir i construir conceptes i relacions de manera significativa, en contextos que impliquen situacions problematitzades del món real i projectes que són rellevants per a l'infant.

La tecnologia al servei de l'aprenentatge

A la societat d'Internet, el més complicat no és navegar, sinó saber on anar, on buscar el que es vol trobar i què fer amb el que es troba. I això requereix educació. El pla TAC de Centre (Tecnologies per a l'Aprenentatge i el Coneixement) haurà de reflectir l'itinerari que ha de guiar l'equip docent cap a l'objectiu últim de la incorporació de la tecnologia a l'escola: millorar els resultats educatius i afavorir la cohesió social. És a dir, la tecnologia ha d'estar al servei de l'aprenentatge i el coneixement.

La necessària participació i desenvolupament personal en la societat de la informació i els seus entorns digitals comporten que els alumnes hagin de distingir entre una gran diversitat de continguts i hagin d'aprendre a analitzar-los i prendre consciència de la necessitat de fer-ne un ús crític, segur, legal, saludable, responsable i sostenible. Cal que els infants estableixin la distinció entre les oportunitats que suposa el bon ús de la tecnologia digital i Internet i els perjudicis i riscos que els pot comportar.

Per tal de desenvolupar aquest àmbit del projecte, i tenint en compte que és l'eix metodològic menys desenvolupat al centre, s'ha demanat al Departament d'Educació la creació d'una plaça amb perfil específic TIC.

Les assemblees d'aula i el Consell d'Infants

Com s'ha exposat anteriorment, el principal mecanisme d'organització dels infants són les assemblees de classe, a partir de 1r. Cada grup escull els seus delegats que amb major o menor guiatge fan de moderadors de l'assemblea de classe. Aquests juntament amb els subdelegats de cada grup formen el **Consell d'Infants** que es reuneix un cop per trimestre de forma ordinària. Amb el Consell d'Infants volem:

- Fer possible una participació real dels nens i nenes en el funcionament de l'escola facilitant-los els mecanismes perquè les seves propostes i idees puguin ser escoltades i recollides.
- Donar un espai als nens i nenes perquè expressin la seva visió de l'escola, la valorin, reflexionin i debatin, per millorar-la.
- Promoure l'aprenentatge dels mecanismes de representació i participació democràtica.

Educació física cooperativa

L'Educació física és una eina privilegiada per afavorir la inclusió en l'edat escolar. La idea és la d'educar des d'una perspectiva participativa i cooperativa en l'educació física per aconseguir el desenvolupament de cada infant. Cal cooperar per incloure en l'activitat física i no competir com passa en altres activitats per a superar a altres persones. És important que els infants no només progressin, sinó que es preocupin perquè els seus companys progressin amb ells.

AVALUAR PER APRENDRE

L'avaluació com a regulació del procés d'aprenentatge

A l'escola concebem l'avaluació com una activitat que forma part, intrínseca, del procés d'aprenentatge de cada infant i docent, ja que avaluem el grau d'assoliment de les competències però també la pròpia pràctica docent.

Entenem que l'avaluació ha de tenir un caràcter regulador, ha de ser contínua i positiva per tal de valorar els progressos dels infants, integrada i diversa, és a dir, que formi part de la dinàmica i tingui en compte diferents fonts d'informació, qualitativa per poder explicar l'evolució dels infants sense qualificar-los ni etiquetar-los, i participativa i participada, és a dir, que impliqui als infants i les seves famílies.

Les finalitats de l'avaluació són:

- ✓ Que l'infant sigui conscient del seu procés d'aprenentatge i pugui regular aquest procés de la forma més autònoma possible.
- ✓ Conèixer els aprenentatges que va fent cada infant i poder-lo acompanyar per millorar.
- ✓ Ser una eina d'anàlisi dels processos i de la metodologia emprada.

L'avaluació ha de servir perquè els alumnes aprenguin més i millor. En un currículum plantejat per competències, l'avaluació ha de servir perquè l'alumnat sigui capaç d'autoregular-se, per ser conscient del que ha après, del que li queda per aprendre i del que pot usar per seguir aprenent. Els bons aprenents són molt autònoms i són capaços de decidir què han de fer per millorar.

Els infants aprenen més i millor quan entenen allò que s'espera que aprenguin, participen de les tasques i prenen decisions que els ajuden a ser conscients de les dificultats i els encerts.

Per avaluar els processos d'aprenentatge s'han d'utilitzar diferents instruments. Aquests han de facilitar a l'alumnat la planificació, la reflexió i l'autoregulació del seu procés d'aprenentatge, i esdevenir per al docent una variada font de recollida d'evidències per al seguiment, la revisió, l'adaptació i l'avaluació del procés dels seu alumnat. Aquests instruments han de ser molt diversificats per adaptar-se tant a les característiques de l'alumnat com a l'especificitat dels aprenentatges que es proposen.

La finalitat de les activitats d'avaluació és avaluar els coneixements en acció. Per tant han de comprovar fins a quin punt l'alumnat integra i transfereix els coneixements, habilitats, actituds,... a la resolució de situacions i problemes semblants als que es podran trobar en la seva vida. Això requereix, per a la resolució d'activitats d'avaluació, posar en joc habilitats cognitives de nivells superiors (analitzar, interpretar, justificar, valorar, argumentar, crear...).

De l'avaluació dels infants se'n desprèn també la informació que rep la família en forma d'informes i entrevistes. Els nens i nenes, d'acord amb la seva edat, també reben un retorn d'aquesta avaluació que realitzen els i les mestres.

En els informes es reflecteix l'evolució de cada infant en el seu procés d'aprenentatge i es valoren els seus avenços i les seves dificultats en cadascuna de les competències del currículum. Es realitzen dos informes a Ed. Infantil i tres a Ed. Primària durant del curs i dos entrevistes com a mínim amb cada família, a més a més de la inicial, quan entren a l'escola. A més a més, es poden realitzar tantes entrevistes com siguin necessàries a demanda de la família o de les tutores.

Decàleg de l'avaluació formativa

1. Compartir amb els infants els objectius educatius i comprovar que se'ls han fet seus.

2. Compartir amb els infants els criteris d'avaluació i comprovar que se'ls han fet seus.
3. Anticipar un guió o una estructura de les sessions i revisar-los constantment amb els infants per ajudar-los a situar-s'hi.
4. Dedicar temps perquè l'infant anticipi i planifiqui les accions necessàries per resoldre tasques, individualment o en grup.
5. Incentivar la intervenció de tots els nens i nenes formulant bones preguntes perquè verbalitzin els aprenentatges, alhora que es comprova el seu progrés.
6. Incentivar la discussió i posada en comú entre els infants a l'inici, durant i després d'una tasca per ajudar a l'autoregulació.
7. Promoure l'auto i la coavaluació de determinades tasques de forma regular, com una manera de conscienciar els infants del seu punt de partida i del seu progrés cap a l'assoliment dels objectius.
8. Dissenyar activitats diverses per avaluar aprenentatges funcionals i contextualitzats.
9. Aplicar els coneixements apresos en situacions que no reproduïen literalment els treballats a l'aula
10. Fer un retorn de resultats individualitzat i amb prou comentaris orals i/o escrits per a la millora.

La documentació

Documentar per reconèixer els processos d'aprenentatge dels infants, posar-los en valor i mostrar l'admiració pel que passa davant nostre, donar visibilitat a allò que estimem i donar-li sentit.

Entenem la documentació com una part important de la construcció del Projecte de l'escola. Documentem, és a dir, recollim històries d'aula, relats, acords, vida quotidiana, projectes... creem cultura a partir de les visions que anem explicitant a l'aula o a qualsevol de les reunions que anem fent.

La documentació pot anar adreçada:

- Als infants. Els ofereix l'oportunitat d'adonar-se de les pròpies conquestes i interioritzar millors les experiències viscudes i consolidar els aprenentatges.
- A les famílies. Aquestes se senten més participats i informades quan poden llegir, visualitzar o conèixer les experiències i la quotidianitat de la jornada dels infants i dels processos d'aquests.
- Als mestres. És important per la millora constant de la pràctica que l'equip docent pugui reflexionar i reformular si s'escau la metodologia emprada o altres elements de la pràctica educativa.
- A la comunitat. Es tracta d'utilitzar la documentació per donar a conèixer a la comunitat què passa a l'escola per tal de fer més transparent el servei que oferim.

Ens trobem encara en una etapa molt inicial, però volem desenvolupar la documentació com a eina de reflexió per l'equip, d'aprenentatge pels infants, de comunicació amb les famílies, i de transparència amb la comunitat, durant els propers cursos.

L'ORGANITZACIÓ I LA GESTIÓ

L'equip humà

Les persones que treballem al centre, des de l'equip docent, a les persones de manteniment o serveis, el professorat de música i l'equip de monitors/es de l'escola són l'eix i el cor del seu funcionament, el **pilar fonamental** de tota l'activitat que s'hi desenvolupa.

Així doncs, comptar amb persones motivades, preparades i compromeses, que s'identifiquin amb el projecte, resulta determinant per a poder desplegar-lo i acomplir els reptes i objectius educatius plantejats amb èxit.

Des de l'Equip Directiu es treballa per al **benestar** i la **cohesió** de tot l'equip, considerant a cada membre i intentant ubicar i desenvolupar el potencial de cada persona per a que aportí el valor més alt a l'escola. Una escola on tothom se'n pugui sentir part, i que treballi conjuntament i en equip seguint una mateixa línia pedagògica d'actuació.

El claustre actualment està format per 11 persones, que ens organitzem i reunim per nivells, cicles i comissions. Els especialistes estan assignats a un cicle. Per altra banda també es compta amb una Coordinadora d'Infantil i una de Primària que es reuneixen setmanalment amb l'Equip Directiu. Aquest està format per la Direcció, la Secretària i la Cap d'estudis.

Els darrers cursos s'han demanat dos llocs de treball específics, el **perfil d'Atenció a la Diversitat** i el **perfil de Metodologies amb Enfocament Globalitzat**. Aquests llocs es caracteritzen per tenir atribuïdes a més de les funcions docents genèriques, funcions específiques derivades del Projecte Educatiu i del Projecte de Direcció.

Enguany se sol·licitarà al Departament la creació d'un nou lloc de treball específic amb **perfil de Competències TIC** per tal de crear i desenvolupar el Pla TAC al centre.

Tot seguit es detallen els diferents estaments:

Claustre

Es reuneix setmanalment a l'inici de curs i cada quatre o sis setmanes quan ja comencen les classes, depenent de les necessitats del moment. Els membres del claustre s'agrupen en nivells¹, cicles i comissions.

- **Nivells.** Els tutors d'un mateix nivell es reuneixen setmanalment.
- **Cicles.** Són equips de treball integrats per les tutores i un mestre especialista que s'ocupen de la programació i planificació de les activitats del cicle. Es reuneixen setmanalment els dilluns de 13 a 14 h. Els cicles que hi ha a l'escola són: educació infantil, cicle inicial i cicle mitjà i superior. A cada cicle hi ha un membre de l'equip directiu, excepte en el cas de CI que ho coordina la coordinadora de primària que és qui fa l'enllaç amb l'equip directiu.
- **Comissions.** Són equips de treball integrats pels mestres de l'escola, cadascun dels quals s'ocupa d'un àmbit d'actuació transversal al centre, tenen un caràcter estable i es reuneixen setmanalment els dimecres de 13 a

¹ Actualment només en el cas de Cicle Inicial i de Cicle Mitjà ja que només en aquests cicles hi ha dos grups paral·lels.

14 h. Les diferents comissions que hi ha a l'escola són: convivència, atenció a la diversitat, TAC i biblioteca. Aquestes comissions fan propostes que es debatran a cicle i/o claustre abans de ser aprovades. Aquestes tenen una coordinadora que dinamitza i fa d'enllaç amb l'equip directiu, en cas que aquests no siguin els mateixos membres de l'ED.

Consell escolar

És el màxim òrgan de participació on es troben representats tots els sectors de la comunitat educativa: 2 representants de les famílies, 2 representants dels mestres, 1 representat de l'Ajuntament, 1 representant de l'AMPA i l'equip directiu de l'escola (la secretària, la cap d'estudis i la directora que actua com a presidenta del consell).

Es reuneix com a mínim un cop per trimestre en sessió ordinària i és un espai de diàleg i presa de decisions on es procura que sempre hi hagi el màxim consens entre les diferents parts.

Les comissions que depenen del consell són l'econòmica i la de convivència.

Les famílies

A banda de tenir els seus representant dins el Consell Escolar també poden formar part de l'AMPA i la seva junta. L'AMPA s'organitza també en comissions que li permeten gestionar el servei de menjador, l'acollida matinal i les activitats extraescolars, així com els casals d'estiu, Setmana Santa i Nadal, i poden funcionar de manera independent tot i que hagin de passar la supervisió del Consell. La junta manté una relació estreta amb l'equip directiu, amb el que es reuneix almenys un cop al trimestre.

Les famílies són ben vingudes i convidades sempre que és possible a participar en activitats amb els seus fills i filles, ja sigui en activitats puntuals d'aula, en activitats festives, tallers... També cada curs al tercer trimestre es realitza una sortida amb famílies a algun indret d'interès cultural i/o natural de Catalunya, activitat molt ben valorada per tota la comunitat educativa.

Les comissions mixtes

Estan formades tant per famílies com per membres del claustre i es dediquen a temes d'interès per al funcionament de l'escola. Les comissions són: festes, pati, hort i biblioteca. Es tracta de comissions molt diferents, cadascuna amb la seva idiosincràsia, que ens permeten fer de l'escola un espai més obert i participatiu. Es reuneixen com a mínim un cop durant el curs i sempre que siguin necessari.

Els infants

El principal mecanisme d'organització dels infants són les assemblees de classe, a partir de 1r. Cada grup escull els seus delegats que amb major o menor guiatge fan de moderadors de l'assemblea de classe. Aquests juntament amb els subdelegats de cada grup formen el **consell d'infants** que es reuneix un cop per trimestre de forma ordinària. En aquestes trobades es tracten temes de funcionament general de l'escola o altres que aportin els infants i s'escolten les propostes d'aquests. Les assemblees i els consells d'infants són mecanismes democràtics que estimulen la participació dels infants en la vida de l'escola.

Altres equips humans que intervenen a l'escola:

- **Equip d'Assessorament Psicopedagògic.**
- **Vetlladora.** 5 h a la setmana.
- **Professors de música.** L'escola ofereix des de fa molts anys l'oportunitat de fer música en la franja horària del migdia o a les tardes a tots aquells nens i nenes que vulguin aprendre a tocar un instrument. Actualment el projecte es coneix amb el nom d'**Escola Folk**. Els professors d'instrument es desplacen fins al centre i fan classes de música i d'instrument. Molts d'ells venen diàriament a l'escola des de fa molts anys, per tant, coneixen a tots els nens i nenes i el funcionament del centre, fet que ... el fort vincle. El que es treballa durant les classes de vegades es vincula amb les classes de música; també tenen molta presència en totes les festes que se celebren a l'escola i festivals, concerts, obres de teatre o altres espectacles que s'organitzen.
- **Monitoratge d'acollida matinal.** Les monitores d'acollida matinal són les persones de més antiguitat a l'escola i segurament les persones que més hores passen amb els infants al finalitzar la seva etapa d'escolarització a l'escola, és per aquest motiu que el seu acompanyament als infants i la tasca que desenvolupen a l'escola és molt important. La seva contractació depèn de l'Ampa. També es reuneixen amb la direcció per vetllar pel bon funcionament del servei.
- **Monitoratge del menjador escolar.** És un equip força fix, integrat per les monitores d'acollida, entre d'altres. La contractació dels monitors depèn de l'Ampa, tot i així, es reuneixen trimestralment amb la Direcció del centre per actualitzar el pla de menjador i compartir la línia pedagògica de l'escola.
- **Monitoratge d'activitats extraescolars.** L'equip de monitors és tan divers com ampli és el ventall d'activitats que s'ofereixen. Aquests són contractats per l'Ampa i tenen un interlocutor amb l'Ampa per tal de vetllar pel bon funcionament de les activitats ofertades. Si és necessari també es reuneixen amb la Direcció.
- **Personal de serveis.** El centre compta amb un servei de neteja que depèn de l'Ajuntament de Montferrer i Castellbò. Sovint també col·labora en feines de jardineria.
- **Personal de manteniment.** Hi ha un encarregat de manteniment que depèn de l'empresa Valoriza, contractada pel Departament d'Educació, i que acudeix a l'escola un cop per setmana. Des de la Direcció s'introdueixen les possibles avaris o obres de millora a l'aplicatiu Gemma, programari de manteniment dels edificis que depenen d'Infraestructures de la Generalitat, i setmanalment es reuneix amb el tècnic que acudeix a l'escola.
- L'escola no compta amb **Personal d'Administració i Serveis**, tot i que seria necessari.

Els agrupaments multinivells

La barreja d'edats és un fet inherent a qualsevol societat, i també a les escoles rurals com la nostra. Malgrat el fort creixement del centre durant els darrers vint anys, s'ha seguit potenciant a nivell organitzatiu dinàmiques i agrupaments per seguir fomentant que la barreja d'edats esdevingui de forma natural, fet que actua com a font d'aprenentatge entre iguals de forma espontània i continua.

El temps

El temps és una variable important en l'organització de les aules i l'escola. Intentem adequar el temps als ritmes de cada infant i a l'oportunitat de cada aprenentatge. La flexibilitat caracteritza la nostra activitat a l'aula i ha de permetre que convisquin a l'aula ritmes diferents i finalitats comunes. En aquesta línia, els horaris a les aules estan distribuïts en franges llargues comunes en les quals cada nivell té autonomia per acabar de concretar i distribuir en funció de les seves planificacions i necessitats.

L'educació s'ha de basar en el fer i l'aprendre a fer, en el comunicar i aplicar, en el dialogar i el conversar. Cadascuna d'aquestes dimensions ha de tenir el seu temps en el dia a dia. A més, el temps enfocat a la persona, que va des de l'acollida, a l'escolta constant, personal i emocional, és important per crear un clima educatiu entre totes les persones que conviuen al centre. Totes aquestes dimensions són importants i cal que el temps escolar les tingui en compte i les preservi.

La comunicació

La comunicació representa un dels valors principals per aconseguir un bon clima de treball i considerem la capacitat d'escolta, com la millor eina de comunicació. Hem de saber oferir, escoltar, acordar, reconèixer, sense perdre de vista el que és més important de tot: treballem amb persones i per a les persones, per tant hem de respectar allò que cadascú representa i la seva individualitat.

La nostra forma de comunicar-nos amb l'altre serà el model que els infants imitaran per mimetisme, per tant, aquesta comunicació ha d'estar impregnada dels valors del nostre projecte.

El lideratge

A l'escolas optem per l'opció d'un **lideratge distribuït i participatiu**, que es fonamenta en un repartiment de tasques i responsabilitats d'acord amb uns objectius el més comuns possible i, per tant, compartits.

La direcció executiva de l'escola la drem a terme l'Equip Directiu de forma conjunta, però també es compta amb l'òrgan de la **Coordinació Ampliada**, que incorpora les coordinadores d'etapa i l'equip directiu per tal de fomentar una major participació i implicació del professorat en la presa de decisions pel fet d'incorporar els coordinadors d'etapa en el nucli estratègic del funcionament del centre amb la intenció de fer avançar l'escola en aspectes pedagògics, metodològics i de funcionament alhora que unificar els criteris d'intervenció docent.

Igualment, som plenament conscients de la importància que té la participació de tots els altres sectors de la **comunitat educativa**: mestres, AMPA, alumnes, i famílies per a l'èxit del projecte, i PAS si en algun dels cursos en podem disposar, ja que és del tot necessari.

És per això que entenem que per a què el projecte pugui esdevenir el projecte de l'escola i sigui entès com a seu per tots els membres de la comunitat educativa ha de ser obert, flexible i ha de permetre que s'inclouin certs elements que la comunitat educativa consideri rellevants. En aquest sentit, l'estil de direcció que es pretén desenvolupar ha de ser sensible a les sol·licituds, demandes i inquietuds dels membres de la comunitat educativa per tal d'assegurar la inclusió de les mateixes sempre que sigui viable i estiguin d'acord amb la línia pedagògica de l'escola i la millora educativa.

APROVACIÓ I DIFUSIÓ DEL PEC

El projecte que aquí es presenta és una proposta vinculada al Projecte de Direcció presentat enguany i que, en cas de ser aprovat, s'exposarà, per parlar-ne i debatre'l al Claustre, per posteriorment exposar-lo al Consell Escolar per tal de procedir a la seva aprovació, si s'escau.

Igualment volem preveure una reunió oberta a la comunitat on s'exposaran les línies principals del Projecte Educatiu per tal de fer-lo extensiu a les famílies. En aquest mateix sentit, durant el proper curs es prepararà una documentació per exposar als passadissos de l'escola per donar-li visibilitat.

Per altra banda, es publicarà a la pàgina web de l'escola un breu resum amb les línies principals per a què pugui ser consultat per tota persona que tingui interès per l'escola.

També es tindrà especial cura en què el professorat nou que pugui arribar al centre tingui coneixement del projecte i pugui accedir a la seva consulta.

La difusió d'aquet projecte, per tant, pretén assegurar la màxima transparència i informació a totes aquelles persones que formem la comunitat educativa de l'Escola Rosa Campà, per tal d'afavorir el fet de compartir unes línies d'actuació comunes que ens han de permetre avançar plegats com a escola.